

ERSTE PLAVI EXPERT DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND

Godišnje izvješće za 2022. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izvešće neovisnog revizora	1
Odgovornost za financijska izvješća	6
Izvešće posloводства za 2022. godinu	7
Izveštaj o financijskom položaju	12
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	13
Izveštaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)	14
Izveštaj o promjenama u neto imovini fonda	15
Izveštaj o posebnim pokazateljima fonda	16
Izveštaj o vrednovanju imovine i obveza fonda	17
Bilješke uz financijske izvještaje	18

Izješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela fonda Erste Plavi Expert - dobrovoljni mirovinski fond

Izješće o reviziji financijskih izvješćaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvješćaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj fonda Erste Plavi Expert - dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) na dan 31. prosinca 2022. i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvješćajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 104/17 i 98/20) („zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvješćajem Revizijskom odboru društva Erste d.o.o., društva za upravljanje Fondom („Društvo“) od 21. travnja 2023. godine.

Što smo revidirali

Financijski izvješćaji Fonda obuhvaćaju:

- Izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2022.;
- Izvješćaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.;
- Izvješćaj o novčanim tokovima (indirektna metoda) za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.;
- Izvješćaj o promjenama u neto imovini fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.;
- Izvješćaj o posebnim pokazateljima fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.;
- Izvješćaj o vrednovanju imovine i obveza fonda na dan 31. prosinca 2022.; i
- Bilješke uz financijske izvješćaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješćaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Fer vrijednost financijske imovine

Vidjeti bilješku 6 uz financijska izvješća pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti i bilješku 8 pod nazivom Udjeli UCITS fondova, bilješku 3 pod nazivom Značajne računovodstvene politike te bilješku 24 pod nazivom Fer vrijednost financijskih instrumenata za daljnje informacije.

Na dan 31. prosinca 2022. godine, Fond ima iskazanu financijsku imovinu koja se odnosi na ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire u iznosu od 309,6 milijuna kuna te udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom u iznosu od 38,5 milijuna kuna koja se mjeri po fer vrijednosti.

Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira i udjela u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom pravilno utvrđena.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje financijske imovine.

Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenom politikom vrednovanja imovine Fonda.

Dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dionice i obveznice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2022. s javno objavljenim tržišnim cijenama.

Udjeli UCITS fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadnog UCITS fonda važećoj za dan vrednovanja, koje smo provjerili s cijenama javno objavljenim od strane društva za upravljanje ili na službenim financijsko-informacijskim servisima.

Za vrijednosne papire koji nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda. Pregledali smo korištenu metodu procjene i ključne pretpostavke korištene u procjenama (tržišne podatke koji su bili podloga izračuna vrijednosti) te matematičku točnost procjena.

Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih prilikom utvrđivanja fer vrijednosti i matematičku točnost izračuna fer vrijednosti.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima; te
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijave ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevaramo može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 18. svibnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva za upravljanje Fondom s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 27. lipnja 2022. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 6 godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Marija Mihaljević.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
24. travnja 2023.

Tamara Mačašović
Član Uprave

Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14, 29/18, 115/18). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnih mirovinskih fondova (Narodne novine 104/17, 98/20) ("zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj"), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća posloводства, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Odobreno od strane Uprave Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, u ime Erste Plavog Expert dobrovoljnog mirovinskog fonda:

Petar Vlaić
Predsjednik Uprave

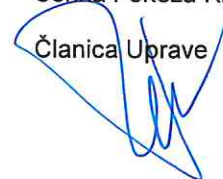

Nataša Ivanović
Članica Uprave

ERSTE d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
Z A G R E B

Senka Fekeža Klemen
Članica Uprave

Zagreb, 19. travnja 2023. godine

Izvješće posloводства za 2022. godinu

Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja tijekom 2022. godine

Tijekom 2022. hrvatsko gospodarstvo je, jednako kao i svjetsko gospodarstvo u cjelini, uspjelo zadržati pozitivne stope rasta koje su obilježile i 2021. godinu. Covid-19 kriza, s obzirom na popuštanje pandemije, nije imala značajniji negativan utjecaj na poslovanje fonda u 2022. odnosno na instrumente u koje je uložena imovina fonda. Ekspanzivne mjere monetarne i fiskalne politike provedene u razdoblju od 2020. do 2022. su imale daljnji pozitivan utjecaj na potrošnju, zaposlenost i plaće odnosno na pozitivan rast BDP-a u cjelini. Očekivani rast hrvatskog gospodarstva u 2022. od 6,3%, prema projekcijama HNB-a, bi trebao biti uzrokovan rastom svih sastavnica domaće i inozemne potražnje uz naglasak na potrošnju kućanstava te pozitivan doprinos investicija u bruto kapital. Pozitivan utjecaj na rast osobne potrošnje te raspoloživog dohotka ima i nastavak oporavka turizma u kojem je u 2022. zabilježeno 37% više dolazaka i 25% više noćenja nego u 2021. Ostvarenje od 91% dolazaka i 96% noćenja iz rekordne 2019. indicira mogućnost dodatnog pozitivnog utjecaja turizma na BDP u narednim godinama.

Nastavak pada stope nezaposlenosti s 7,3% u prosincu 2021. na 6,8 % u prosincu 2022., uz rast prosječne neto plaće na godišnjoj razini od 8,2% u prosincu 2022., su pozitivno utjecali na povjerenje potrošača tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2022. iznosio 2,1% unatoč značajno povećanoj stopi inflacije dok je rast industrijske proizvodnje iznosio 1,6%, dijelom i uslijed već spomenute povećane inozemne potražnje. U 2022. domaća ekonomija uživala je pozitivne efekte, između ostalog, i od priljeva sredstava iz EU te pozitivnog sentimenta zbog završavanja procesa ulaska u Eurozonu te „Schengensko područje“ kojima je RH pristupila na početku 2023. godine. Navedeno poboljšanje makroekonomskog okruženja, sektorska kompozicija indeksa koji nije izložen tehnološkom sektoru te dobra turistička sezona su imali pozitivan utjecaj i na CROBEX koji je 2022. završio s negativnim prinosom 4,8%, nakon rasta od 19,6% u 2021., odnosno osjetno bolje od vodećih svjetskih dioničkih indeksa.

Poboljšanje makroekonomskih pokazatelja je dovelo do nastavka pada udjela javnog duga u BDP-u na 70,4% do kraja rujna 2022. odnosno čak 8 p.b. u odnosu na kraj 2021. dok bi se potrebe države za financiranjem proračunskog deficita u 2022. trebale kretati na razinama od oko 2,7% BDP-a. Prinosi na hrvatske državne obveznice su nastavili trend rasta iz 2021. kada je prinos na desetogodišnju obveznicu porastao s 0,56% na 1,21% te su godinu završile s prinosom od 4,00%.

Problemi u lancima opskrbe koji su se protegnuli i na početak 2022., početak rata u Ukrajini i posljedično uvođenje sankcija koje je napravilo velike poremećaje na tržištima sirovina i energije pogotovo u Europi, su dodatno pojačali inflatorne pritiske. Erste Plavi Expert dobrovoljni mirovinski fond nema izravnu izloženost prema ruskom i ukrajinskom financijskom tržištu. Kompanije čije su dionice ili obveznice u sastavu portfelja fonda su posljedice ukrajinsko-ruskog sukoba prevladale bez većih poteškoća u poslovanju tijekom 2022. Prociklička monetarna i fiskalna politika iz prethodnih godina te akumulirana štednja građana na osnovu izostanka potražnje u pandemijsko vrijeme su imali pozitivan utjecaj na potražnju. Kako bi zaustavile inflaciju, većina svjetskih središnjih banaka krenula je u značajno dizanje kamatnih stopa što je negativno utjecalo na kretanje dioničkih i obvezničkih tržišta.

Sve navedeno dovelo je do korekcije svih važnijih svjetskih dioničkih indeksa. S&P500 je u 2022. pao za 19,44%, NASDAQ 100 za 32,96%, DAX 12,35%, CAC40 9,75% a NIKKEI225 9,37%. Pogotovo pogođeni brzo rastući sektori sa visokom osjetljivošću na dugoročne kamatne stope poput tehnologije, dok je najbolje prošao energetski sektor budući da su cijene sirovina značajno porasle.

Zbog visoke inflacije te brzog tempa dizanja kamatnih stopa u razvijenom svijetu prinosi na obveznice značajno su porasli što je dovelo do najlošije godine za globalne obvezničke indekse u novijoj povijesti odnosno do materijalizacije kamatnog rizika kojeg fond ima u svom obvezničkom portfelju. Prinos na njemačku desetogodišnju obveznicu u 2022. godini porastao je sa -0,18% na 2,56% dok je prinos na američku desetogodišnju obveznicu u 2022. godini porastao sa 1,51% na 3,87%. što se prevodi u pad cijena spomenutih obveznica za preko 20% u godinu dana.

Izvešće posloводства za 2022. godinu (nastavak)

Nastanak i povijest

Erste Plavi Expert dobrovoljni mirovinski fond (u nastavku: "Fond") je 10. veljače 2005. godine osnovalo društvo Erste DMD d.o.o. za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (u nastavku: "HAGENA").

Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku: „HANFA“). Do 1. siječnja 2006. godine nadzor nad Fondom obavljala je Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (u nastavku: „HAGENA“). Radi ostvarivanja dugoročnog cilja Fonda, prilikom ulaganja imovine Fonda uvažavaju se slijedeća načela:

- sigurnosti, razboritosti i opreza,
- smanjivanja rizika raspršenosti ulaganja,
- održavanja odgovarajuće likvidnosti i solventnosti, te
- zabrane sukoba interesa.

Osnovna djelatnost

Erste Plavi Expert dobrovoljni mirovinski fond predstavlja fond posebne vrste, odnosno zasebnu imovinu bez pravne osobnosti, koji je osnovan radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova Fonda i ulaganja tih sredstava sa ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Fond je u vlasništvu svojih članova čija se pojedinačna vlasnička prava određuju s obzirom na iznos sredstava na njihovom računu. Društvo će jednom godišnje članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda učiniti dostupnim potvrdu o udjelu koji, osim imena i prezimena člana i naziva fonda te naziva i sjedišta mirovinskog društva, na izvještajni datum prikazuje broj udjela na osobnom računu člana, njegovu cijenu, vrijednost imovine koja se nalazi na osobnom računu člana kao i sve datume, iznose uplata i isplata obračunate ulazne i izlazne naknade te broj dodijeljenih udjela na osobni račun člana u odgovarajućem razdoblju. Ujedno, potvrda mora sadržavati i kratku informaciju o stanju mirovinskog društva i fonda, datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe mirovinskog društva.

Društvo za upravljanje Fondom

Sukladno statutu Fonda i u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18), Fondom upravlja Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima je 01. prosinca 2014. godine pripojilo društvo Erste DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i promijenilo naziv u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Društvo jamči i odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela u Fondu djelovanjem suprotnim Zakonu i Statutu Fonda. Sukladno Zakonu, Društvo Fondu zaračunava naknadu za upravljanje koja se obračunava dnevno na ukupnu imovinu Fonda, umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja. Imovina Fonda vodi se odvojeno od imovine Društva.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo treba odabrati depozitara kome će povjeriti čuvanje sredstava Fonda. Depozitar Fonda je OTP banka d.d., Ulica Domovinskog rata 61, Split ("depozitar"). Depozitar procjenjuje vrijednost imovine Fonda u skladu sa zakonom i mjerodavnim propisima. Sukladno odredbi Statuta Fonda, tijekom 2022. godine depozitar zaračunava naknadu u visini od 0,015% na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (2021. godine: 0,022% do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020%).

Izvešće posloводства za 2022. godinu

Uprava i Nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Društva čine:

Nadzorni odbor

Krešimir Gunjača	Predsjednik Nadzornog odbora	od 25. ožujka 2019. godine
Christoph Wolf	Zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora	od 08. listopada 2021. godine
Zdenko Matak	Član	od 14. ožujka 2019. godine
Heinz Bednar	Član	od 13. lipnja 2016. godine
Branimir Britvić	Član	od 25. srpnja 2019. godine
Danijel Nestić	Član	od 01. kolovoza 2019. godine
Gerhard Maier	Član	od 09. prosinca 2021. godine

Uprava

Petar Vlaić	Predsjednik	od 19. listopada 2021. godine
Nataša Ivanović	Članica	od 19. listopada 2021. godine
Senka Fekeža Klemen	Članica	od 03. prosinca 2022. godine

Budući razvoj poduzetnikova poslovanja

Društvo za upravljanje će upravljati imovinom Fondova u svoje ime i u interesu članova Fonda. Cilj upravljanja Fondom je povećanje vrijednosti imovine ulaganjem sredstava u skladu sa zakonom i pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza. Pri upravljanju posebna se pažnja pridaje održavanju odgovarajuće razine likvidnosti, zabrani sukoba interesa i smanjenju rizika raspršenošću ulaganja.

Izvešće posloводства za 2022. godinu (nastavak)

Financijski instrumenti i povezani rizici

Ulaganje u Fond pretpostavlja preuzimanje određenih rizika od strane članova Fonda. Općenito, rizik je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan. Rizici povezani s ulaganjima Fonda variraju ovisno o financijskim instrumentima u koje Fond ulaže, budući da svako ulaganje neizostavno nosi svoj specifični skup različitih rizika, kao što su tržišni, kreditni i drugi oblici rizika. Najznačajnije vrste rizika povezanih s financijskim instrumentima u koje Fond ulaže su rizik likvidnosti, kreditni rizik i rizik namire i plaćanja, te tržišni rizici: rizik promjene kamatnih stopa, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira, i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nedostatka sredstava potrebnih za podmirivanje obveza i rezultanta je neusklađenosti rokova dospijeca potraživanja i obveza. Kvalitetnim upravljanjem ročnosti plasmana novčanih sredstava potrebno je osigurati pokrivanje nadolazećih obveza i uspostaviti razinu likvidnosti koja može ispuniti očekivane i neočekivane potrebe za novčanim sredstvima.

Kreditni rizik nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Fondova po investicijama i s njima povezanim naknadama i kamatama, te prilikom trgovanja vrijednosnim papirima neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku sukladno ugovoru, odnosno predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja obveze prema pojedinom Fondu. Kreditni rizik ovisi o kreditnoj sposobnosti izdavatelja vrijednosnih papira.

Rizik namire se pojavljuje kod trgovanja financijskim instrumentima, a ovisi o kreditnoj sposobnosti suprotne strane u trgovanju prilikom namire.

Tržišni rizici predstavljaju potencijalne učinke koje vanjski utjecaji imaju na vrijednost imovine Fondova i uzrokuju ih promjene cijena, volatilnosti i korelacija vrijednosnih papira, odnosno kretanja na financijskim tržištima. Upravljanje tržišnim rizicima je dio ukupne strategije upravljanja imovinom Fondova i kao takav u sebi sadrži kamatni rizik, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Kamatni rizik je sastavni dio tržišnog rizika i pokazuje osjetljivost financijskih instrumenata u portfeljima Fondova na promjene kamatnih stopa. Ovo je osnovni rizik pri ulaganju u dužničke vrijednosne papire.

Kamatni rizik u poslovanju Fondova može se dvojako promatrati kroz strukturnu izloženost ukupne imovine pojedinog Fonda riziku promjena kamatnih stopa preko svojih pozicija u kamatno osjetljivim instrumentima na valutnom, novčanom te tržištu obveznica (fixed income). Cilj upravljanja kamatnim rizikom je postizanje optimalne strukture portfelja s obzirom na predviđena kretanja kamatnih stopa za pojedine vrste vrijednosnih papira.

Valutni rizik ili rizik promjene tečaja pokazuje osjetljivost vrijednosti imovine Fondova na fluktuacije tečajeva stranih valuta, a nastaje prilikom ulaganja u financijske instrumente denominirane u valutama različitim od valute obračunske jedinice. U svrhu zaštite od rizika eventualnih nepovoljnih međuvalutarnih kretanja potrebno je kontrolirati i pratiti otvorenost ukupne devizne pozicije, otvorenost u svakoj pojedinoj valuti, kao i kretanje tečaja domaće u odnosu na ostale svjetske valute.

Rizik promjene cijene vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog pada vrijednosti vrijednosnih papira u portfeljima Fondova (portfelj vlasničkih vrijednosnih papira, portfelj dužničkih vrijednosnih papira, portfelj udjela u fondovima).

Rizik likvidnosti vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog smanjene utrživosti pojedinog vrijednosnog papira ili dijela portfelja vrijednosnih papira u portfeljima Fondova.

Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

Ciljevi i politike Fonda u upravljanju financijskim rizicima te izloženost Fonda tim rizicima detaljno su opisani u bilješci 22 u ovim financijskim izvještajima.

Izvešće posloводства za 2022. godinu

Poduzete mjere i aktivnosti u svrhu provođenja investicijske politike i donošenje investicijskih odluka u odnosu na tržišna, gospodarska i makroekonomska kretanja te aktivnosti poduzete u svrhu upravljanja izloženošću prema značajnim rizicima

Prilikom određivanja strategije ulaganja te donošenja investicijskih odluka Društvo je u cilju ostvarivanja dugoročnih ciljeva Fonda pokušalo osigurati prihvatljivu razinu rizika za očekivani prinos. Obzirom na uravnoteženu strategiju ulaganja Fonda, investicijski cilj se ostvaruje ravnomjernim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire i vlasničke vrijednosne papire, te ulaganjem u udjele investicijskih fondova te instrumente tržišta novca uz aktivno upravljanje valutnom izloženosti.

Fond je na kraju godine imao 45,36% imovine uložene u vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, 39,51% u dužničke vrijednosne papire od čega 36,6% u državne obveznice, a 2,91% u korporativne obveznice, u alternativne fondove 1,88% te 13,25% u instrumente tržišta novca.

Obzirom na nestabilnu makroekonomsku i geopolitičku situaciju uslijed rata u Ukrajini, visokih cijena energenata i rasta inflacije, Fond se tokom godine aktivnije prilagođavao situaciji. Na razini godine dodatno je smanjena izloženost hrvatskim državnim obveznicama, a obveznički portfelj diverzificiran na EMU i non EMU regiju. Inflacija koja se pojavila u drugoj polovici 2021. godine, dodatno je ubrzala tokom 2022 te je došlo do daljnjeg rasta prinosa na obveznice. Fond je već tokom 2021. smanjivao duraciju te je sredinom 2022. ponovo počeo neznatno povećavati duraciju kupnjom obveznica dužeg dospelja. U dioničkom dijelu portfelja prilagođena je regionalna te sektorska izloženost, no značajno je smanjena ukupna izloženost dioničkom tržištu. Dodatna diverzifikacija portfelja ostvarena je investicijama u alternativne investicijske fondove. Također, Fond je i tokom ove godine zadržao visoku izloženost instrumentima tržišta novca kako bi mogao adekvatno reagirati na eventualne distorzije na tržištima, obzirom da je volatilnost i dalje visoka. Upravo u cilju smanjivanja volatilnosti portfelja tokom godine smo koristili i financijske izvedenice.

Navedenim strategijama te investicijskim odlukama Fond je sukladno investicijskoj politici propisanoj u statutu i prospektu, bio izložen tržištima/financijskim instrumentima koji su uslijed situacije sa rastom inflacije, usporavanjem gospodarstva te neizvjesnosti zbog rata u Ukrajini i sankcija Rusiji, zabilježili nizak ili negativan prinos te je Fond je u prethodnom razdoblju ostvario prinos od -4,16%

Pokazatelj ukupnih troškova

Sukladno Pravilniku o troškovima koji se mogu plaćati iz imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda te načinu i sadržaju izračuna pokazatelja ukupnih troškova dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 124/2019) Društvo je u ime Fonda dužno ovaj pokazatelj objaviti minimalno u sklopu revidiranih godišnjih izvještaja mirovinskog fonda. Za 2022. godinu on iznosi 1,8887% (za 2021. godinu: 1,8902%).

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Nije primjenjivo na Fond.

Otkup vlastitih dionica

Nije primjenjivo na Fond.

Podružnice poduzetnika

Nije primjenjivo na Fond.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2021.	31.12.2022.
Imovina fonda				
Novčana sredstva	5	1	24.113.993	50.360.510
Depoziti kod kreditnih institucija		2	-	-
Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnih papira		3	-	-
Prenosivi vrijednosni papiri (Σ AOP5+AOP9)		4	319.101.480	330.598.398
- koji se vrednuju po fer vrijednosti (Σ AOP6 do AOP8)	6	5	304.642.978	309.627.001
a) kojima se trguje na uređenom tržištu		6	301.142.978	309.627.001
b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu		7	-	-
c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		8	3.500.000	-
- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	7	9	14.458.502	20.971.397
Instrumenti tržišta novca		10	-	-
Udjeli UCITS fondova	8	11	42.617.889	38.468.971
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	9	12	9.339.203	4.392.924
Udjeli alternativnih investicijskih fondova	10	13	1.811.978	8.152.439
Izvedeni financijski instrumenti	11	14	574.634	448.142
Ostala financijska imovina		15	-	-
Ostala imovina	12	16	7.977.598	1.192.020
UKUPNA IMOVINA (AOP1+AOP2+AOP3+AOP4+(Σ od AOP10 do AOP16))		17	405.536.776	433.613.404
Izvanbilančna evidencija aktiva	16	18	77.057.947	20.898.244
Obveze fonda		19		
Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		20	-	-
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti		21	-	-
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		22	-	-
Obveze prema mirovinskom društvu	13	23	612.086	656.155
Obveze prema depozitaru	14	24	6.688	5.453
Obveze imateljima udjela		25	1.210	1.210
Ostale obveze fonda		26	89.939	53.464
Ukupno obveze fonda (ΣAOP20 do AOP26)		27	709.924	716.282
Neto imovina fonda (AOP17-AOP27)	15	28	404.826.852	432.897.122
Broj izdanih udjela		29	1.583.543,4457	1.766.764,5484
Cijena udjela fonda (AOP28/AOP29)		30	255,6462	245,0225
Obveze fonda prema izvorima imovine		31		
Novčani primici (AOP33+AOP34+AOP35)		32	363.061.721	419.078.788
Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana		33	315.485.469	364.703.900
Novčani primici s osnove promjene članstva		34	5.579.274	7.637.036
Novčani primici po osnovi državnih poticaja		35	41.996.978	46.737.852
Novčani izdaci (AOP37+AOP38+AOP39)		36	-100.076.160	-110.945.022
Novčani izdaci s osnova isplata mirovina		37	-64.167.705	-68.625.756
Novčani izdaci s osnove promjene članstva		38	-32.686.858	-38.438.001
Novčani izdaci zbog smrti člana		39	-3.221.598	-3.881.265
Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		40	42.798.973	148.641
Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		41	91.203.751	134.002.724
Rezerve fer vrijednosti (AOP43+AOP44)		42	7.838.568	-9.388.009
- fer vrijednost financijske imovine		43	7.838.568	-9.388.009
- učinkoviti dio računovodstvena zaštite		44	-	-
UKUPNO OBVEZE PREMA IZVORIMA IMOVINE (AOP32+AOP36+(Σod AOP40 do AOP42))		45	404.826.852	432.897.122
Izvanbilančna evidencija pasiva	16	46	77.057.947	20.898.244

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2021.	31.12.2022.
Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (ΣAOP48 - AOP49)	17	47	2.643.254	4.141.770
Realizirani dobiti od financijskih instrumenata		48	7.417.810	10.980.899
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		49	4.774.556	6.839.129
Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (AOP51+AOP52)		50	38.408.025	-8.176.629
Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	18	51	36.481.743	-8.590.836
Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		52	1.926.282	414.207
Ostali prihodi (Σ od AOP54 do AOP58)		53	21.807.204	22.887.146
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	19	54	4.325.135	5.284.146
Pozitivne tečajne razlike		55	13.928.166	11.096.222
Prihod od dividendi	20	56	3.553.903	5.600.755
Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		57	-	-
Ostali prihodi		58	-	906.023
Ostali financijski rashodi (Σ od AOP60 do AOP63)		59	13.163.186	11.030.365
Rashodi od kamata		60	-	-
Negativne tečajne razlike		61	13.163.186	11.008.663
Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		62	-	-
Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		63	-	21.702
Ostali rashodi (Σ od AOP65 do AOP69)		64	6.896.324	7.673.281
Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	21	65	6.574.485	7.323.078
Naknada depozitaru		66	73.621	61.026
Transakcijski troškovi		67	218.103	258.265
Umanjenje ostale imovine		68	-	-
Ostali dozvoljeni troškovi fonda		69	30.115	30.912
Dobit ili gubitak (AOP47+AOP50+AOP53-AOP59-AOP64)		70	42.798.973	148.641
Ostala sveobuhvatna dobit (AOP72 + AOP73 + AOP76)		71	-4.306.804	-17.226.577
Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		72	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri (AOP74 + AOP75)		73	-4.306.804	-17.226.577
- nerealizirani dobiti/gubici		74	-4.306.804	-17.226.577
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		75	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio) (AOP77 + AOP78)		76	-	-
- dobiti/gubici		77	-	-
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		78	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP70+AOP71)		79	38.492.169	-17.077.936

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)
Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	AOP	31.12.2021.	31.12.2022.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od ΣAOP113 do AOP132)	112	-23.859.094	-18.306.314
Dobit ili gubitak	113	42.798.973	148.641
Dobici/gubici od ulaganja u financijske instrumente	114	-42.177.389	3.626.388
Neto rezultat od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	115	-	-
Prihodi od kamata	116	-4.325.135	-5.284.146
Rashodi od kamata	117	-	-
Prihodi od dividendi	118	-3.553.903	-5.600.755
Ispravak vrijednosti potraživanja i sl. otpisi	119	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u prenosive vrijednosne papire	120	-7.860.808	-29.335.213
Povećanje/smanjenje ulaganja u instrumente tržišta novca	121	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u udjele investicijskih fondova	122	-5.393.129	-1.783.737
Povećanje/smanjenje ulaganja u izvedene financijske instrumente	123	-4.059.705	1.904.275
Primici od kamata	124	4.298.196	5.019.433
Izdaci od kamata	125	-	-
Primici od dividendi	126	3.546.777	5.592.751
Povećanje/smanjenje ostale financijske imovine	127	-	-
Povećanje/smanjenje ostale imovine	128	-7.238.457	7.454.955
Povećanje/smanjenje obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	129	-	-
Povećanje/smanjenje financijskih obveza	130	-25.258	-
Povećanje/smanjenje obveza prema mirovinskom društvu i depozitaru	131	100.071	42.833
Povećanje/smanjenje ostalih obveza iz poslovnih aktivnosti	132	30.673	-91.739
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od ΣAOP134 do AOP141)	133	34.682.298	44.542.097
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	134	38.129.840	48.557.058
Primici s osnove promjene članstva	135	3.261.492	2.057.762
Primici s osnove državnih poticaja	136	3.816.712	4.740.874
Izdaci s osnova isplata mirovina	137	-3.451.825	-4.403.230
Izdaci s osnove promjene članstva	138	-6.399.696	-5.750.700
Izdaci s osnove smrti člana	139	-674.225	-659.667
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	140	-	-
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	141	-	-
Neto (smanjenje)/povećanje novčanih sredstava (AOP112+AOP133)	143	10.823.204	26.235.783
Novac na početku razdoblja	143	13.290.775	24.113.979
Novac na kraju razdoblja (AOP142+AOP143)	144	24.113.979	50.349.762

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o promjenama u neto imovini fonda
Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	AOP	31.12.2021.	31.12.2022.
Dobit ili gubitak	145	42.798.973	148.641
Ostala sveobuhvatna dobit	146	-4.306.804	-17.226.577
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (ΣAOP145 + AOP146)	147	38.492.169	-17.077.936
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	148	38.693.728	49.218.432
Primici s osnove promjene članstva	149	3.261.492	2.057.762
Primici s osnove državnih poticaja	150	3.817.724	4.740.874
Izdaci s osnova isplata mirovina	151	-3.463.314	-4.458.052
Izdaci s osnove promjene članstva	152	-6.400.239	-5.751.143
Izdaci zbog smrti člana	153	-674.225	-659.667
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda (ΣAOP148 do AOP153)	154	35.235.166	45.148.206
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda (AOP147 + AOP154)	155	73.727.335	28.070.270

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o posebnim pokazateljima fonda
Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.
Neto imovina fonda	432.897.122	404.826.852	331.099.517	318.764.478	260.710.625
Broj udjela fonda	1.766.764,5484	1.583.543,4457	1.440.941,8819	1.345.684,7945	1.239.238,3515
Cijena udjela fonda	245,0225	255,6462	229,7799	236,8790	210,3797
	2022.	2021.	2020.	2019.	2018.
Prinos fonda	-4,1556%	11,2570%	-2,9969%	12,5959%	-2,0937%
Pokazatelj ukupnih troškova	1,8887%	1,8902%	1,9095%	1,9041%	1,9021%
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
BAADER BANK	29,7771%		0,0938%		
ERSTE GROUP BANK AG	16,6709%		0,1000%		
RAIFFEISENBANK	10,9291%		0,0000%		
CITIBANK	10,4951%		0,0608%		

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi Expert
Izveštaj o vrednovanju imovine i obveza fonda
Na dan 31. prosinca 2022. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2021.	% NAV	31.12.2022.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	358.986.682	88,68%	361.089.477	83,41%
 od toga tehnikama procjene	154.705.990	38,22%	129.068.101	29,81%
	Financijske obveze	-	-	-	-
 od toga tehnikama procjene	-	-	-	-
Amortizirani trošak	Financijska imovina	46.549.524	11,50%	72.523.927	16,75%
	Financijske obveze	1.932	0,00%	3.716	0,00%
Ostale metode	Ostala imovina	569	0,00%	-	-
	Ostale obveze	707.992	0,17%	712.567	0,16%

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

1. Fond koji je predmet izvještavanja

Erste Plavi Expert dobrovoljni mirovinski fond (u nastavku „Fond“ ili „Expert“) je 10. veljače 2005. godine osnovalo društvo ERSTE DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima ("Društvo") na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja. Nakon izmjene zakonske regulative koja se odnosi na upravljanje mirovinskim fondovima, Društvo je 01. prosinca 2014. godine pripojeno društvu Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom koje tad i mijenja ime u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku: HANFA). Do 1. siječnja 2006. godine nadzor nad Fondom obavljala je Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (u nastavku: HAGENA).

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18) („Zakon“).

2. Osnova za sastavljanje

Osnove računovodstva

Poslovne knjige Fonda vode se u kunama (HRK) sukladno hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi koje se pridržavaju fondovi u Hrvatskoj. Fond je dodatno reguliran Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i vezanim pravilnicima.

Osnova pripreme financijskih izvješća

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku. Računovodstveni propisi važeći u Republici Hrvatskoj počivaju na odredbama važećeg Zakona o računovodstvu (ZoR). Sukladno članku 5. ZoR-a Fond spada u kategoriju velikih poduzetnika. Ovi poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) te njihovih dopuna, a prethodno usvojenih u Europskoj Uniji i interpretiranih ili izmijenjenih od strane regulatora – Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA, Agencija). Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima dužno je pripremiti financijske izvještaje fondova u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (Narodne novine 104/17, 98/20).

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji mirovinskog fonda pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (Narodne novine 104/17, 98/20) (“zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj”).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

2. Osnova za sastavljanje (nastavak)

Funkcionalna valuta

Financijska izvješća Fonda pripremljena su u kunama (HRK), što je funkcionalna i valuta objavljivanja Fonda, osim ako nije drugačije navedeno. Službeni tečaj kune koji je objavila Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2021. godine i 31. prosinca 2022. godine u odnosu na druge značajne valute, bio je kako slijedi:

Valuta	31. prosinca 2021. godine	31. prosinca 2022. godine
1 EUR	7,517174	7,534500
1 CHF	7,248263	7,651569
1 CZK	0,301145	0,312427
1 DKK	1,010876	1,013178
1 GBP	8,958615	8,495033
1 SEK	0,732190	0,677453
1 USD	6,643548	7,064035

Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje odluka, procjena i pretpostavki koje utječu na iznose iskazane u financijskim izvješćima.

Procjene Uprave koje su imale utjecaj na iznose u financijskim izvješćima odnose se na procjene vrijednosti financijskih instrumenata.

Neizvjesnost procjenjivanja

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Sukladno tome, računovodstvene procjene zahtijevaju korištenje pretpostavki, a te procjene se koriste u pripremi financijskih izvješća i promijenit će se ako nastanu novi događaji, za koje je stečeno iskustvo uslijed novih informacija i promjene okoline. Stvarni rezultati mogu se promijeniti kao posljedica procjena.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike

Novac

Novac je stalno raspoloživo sredstvo na transakcijskim računima kod banaka, koji se odmah i u svakom trenutku, bez ikakvih zapreka i gubitaka, može koristiti kao sredstvo plaćanja. Iskazuje se po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi naplate ugovornih novčanih tokova, a ti novčani tokovi predstavljaju isključivo glavnice i kamatu i (ii) nisu određeni po fer vrijednost u računu dobiti i gubitka. Računi u bankama koji glase na inozemna sredstva plaćanja iskazuju se u hrvatskim valutnim jedinicama primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan izvještavanja. Tečajne razlike (pozitivne ili negativne), nastale primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na stranu valutu, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – vrste ulaganja

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosne papire, udjele u investicijskim fondovima te izvedenice sukladno zakonskim ograničenjima. Fond može ulagati u sljedeće financijske instrumente:

Prenosivi vrijednosni papiri

Prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala kao što su dionice, obveznice i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Da bi se neki vrijednosni papir smatrao prenosivim, mora zadovoljavati sljedeće uvjete:

- potencijalni gubitak koji mirovinski fond može pretrpjeti u odnosu na držanje tih instrumenata je ograničen na iznos koji je za njih plaćen
- za njih su dostupne prikladne informacije u obliku redovitih, točnih i cjelovitih informacija o vrijednosnom papiru
- slobodno su prenosivi
- njihovo stjecanje je u skladu s načelima, strategijom i ciljevima ulaganja mirovinskog fonda
- rizici prenosivih vrijednosnih papira prikladno su obuhvaćeni sustavom upravljanja rizicima mirovinskog fonda.

U izuzetnim situacijama, fond može ulagati u prenosive vrijednosne papire koji u trenutku njihova stjecanja nisu uvršteni na uređeno tržište ako:

a) uvjeti izdanja uključuju obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana izdanja ili

b) je nadležno tijelo izdavatelja donijelo odluku o uvrštenju izdanih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca na uređeno tržište, koja je objavljena na mrežnim stranicama izdavatelja, a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana takve objave.

Ovakvi vrijednosni papiri iskazuju se u imovini Fonda kao prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri - nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)

Udjeli u investicijskim fondovima

Udjeli u investicijske fondove evidentiraju se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje novčanih tokova prodajom imovine i vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Na isti način klasificiraju se i mjere i udjeli u alternativnim investicijskim fondovima.

Početno priznavanje provodi se kako je opisano za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje vodi se po fer vrijednosti udjela u investicijskom fondu čija cijena kotira na priznatim burzama ili koju objavljuje društvo za upravljanje investicijskim fondom, što znači da je fer vrijednost iznos po kojem se taj udjel može prodati na tržištu ili po kojem će društvo za upravljanje investicijskim fondom otkupiti taj udjel.

Izvedenice

Financijske izvedenice su oni financijski instrumenti koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:

1) temeljnu imovinu financijske izvedenice čini najmanje jedno od sljedećeg: prenosivi vrijednosni papiri ili instrumenti tržišta novca sa karakteristikama propisanim Zakonom i drugim primjenjivim propisima, uključujući i financijske instrumente koji imaju jednu ili nekoliko karakteristika te imovine, kamatne stope, devizni tečajevi ili valute i financijski indeksi; vrijednost izvedenica mijenja se prema promjeni vrijednosti temeljne imovine.

2) OTC izvedenice uz uvjete iz točke 1) koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom i drugim primjenjivim propisima.

Financijske izvedenice ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje u temeljnu imovinu izvedenice, te se podmiruju na neki budući datum. Ulaganje u tu vrstu imovine dozvoljeno je isključivo u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda ili efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda.

Financijske izvedenice se evidentiraju u izvanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu financijskog instrumenta, a vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Povećanje/smanjenje fer vrijednosti financijskih izvedenica evidentira se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Iskazuju se kao financijska imovina ukoliko je fer vrijednost pozitivna te financijska obveza ukoliko je ta vrijednost negativna. Financijske izvedenice vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane uzima fer vrijednost od prethodnog radnog dana.

Primjeri financijskih izvedenica su kamatni swapovi, FX swapovi, budućnosnice (futures), opcije i ostali terminski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)

Forward ugovori

Na hrvatskom tržištu primjenjuju se sljedeće konvencije vezane za forward ugovore:

- vrijednost forward ugovora izračunava se samo ako je broj dana do dospijea jednak ili dulji od jednog tjedna (dospijea na T+3, a u suprotnom (kad je dospijea prije T+3) koristi se srednji tečaj HNB odnosno cross tečajevi valutnog para dobiveni na temelju srednjih tečajeva HNB za valutni par.
- forward ugovor se vrednuje na svaki dan,
- u slučaju da nema kotacija kamatnih stopa na određenu valutu koja je predmet forward ugovora (npr. zbog praznika ili vikenda) za referentne kamatne stope koriste se kamatne stope od prethodnog radnog dana

za spot tečaj koristi se srednji tečaj HNB-a na datum vrednovanja odnosno cross tečaj valutnog para dobiven na temelju srednjih tečajeva HNB za valutni par

FX swap ugovori

FX swap ugovor je kombinacija dviju istovremeno zaključenih transakcija. Jedna od njih je spot transakcija (tzv. FX transakcija) dok je druga terminska (tzv. Forward). To zapravo znači da je riječ o razmjeni određenog iznosa valuta danas, da bi se isti iznosi valuta povratno razmijenili u nekom budućem roku na određeni datum. FX swap ugovor se knjiži kao dvije zasebne transakcije: spot transakcija u bilanci kao obveza i potraživanje u punom iznosu, te forward ugovor u vanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu, dok se samo promjene u njegovoj fer vrijednosti prikazuju u bilanci.

Opcije

Na tržištima se primjenjuju sljedeće konvencije vezane za opcije:

- Opcije se vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane (praznike i vikende) uzima odgovarajuća kotacija cijene od prethodnog radnog dana
- u slučaju da nema burzovne kotacije opcije (npr. uslijed praznika domicilne državne burze), cijena opcije se prenosi od prethodnog radnog dana
- Za potrebe kuskog vrednovanja koristi se srednji tečaj HNB-a na datum vrednovanja
- Cijena opcije iskazuje se na četiri decimalna mjesta
- Vrednovanje opcije se vrši po zaključnoj cijeni namire (daily settlement price) koju objavljuje burza

Prilikom ulaganja u opcije može se pojaviti potreba da se novac uplati na marginski račun koji se u imovini prikazuje kao novac na računu. Marginski račun može se razdvojiti na račun inicijalne margine (initial margin) i varijabilne margine (variation margin), na koji se pripisuju dnevne promjene vrijednosti pozicije u futures ugovoru. Ako se dnevne promjene vrijednosti pripisuju sa danom kašnjenja (T+1), one se jedan dan prikazuju kao imovina ili obveza. Postoji mogućnost da zbog pada vrijednosti pozicije u futures ugovoru suprotna strana pozove na dodatnu uplatu (margin call), te je tada potrebno izvršiti uplatu na marginski račun u roku navedenom u pozivu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – početno priznavanje (nastavak)

Financijski instrumenti – početno priznavanje

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine temelji se na poslovnom modelu Društva i obilježjima ugovorenog tijeka novca po pojedinačnom financijskom sredstvu.

Vrste poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom:

- poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (hold-to-collect) po kojem se financijskom imovinom upravlja radi ostvarenja novčanih tokova prikupljanjem ugovornih plaćanja tijekom vijeka trajanja instrumenta, a ne radi prodaje kako bi se realizirao profit. Cilj poslovnog modela subjekta može biti držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, čak i ako je financijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima, ali uz uvjet da su rijetke (čak i ako imaju znatnu vrijednosti) ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno (čak i ako su učestale).
- poslovni model čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine (hold-to-collect and sell) čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine radi svakodnevnih potreba upravljanja likvidnošću, ostvarivanja prinosa ili usklađivanja ročnosti financijske imovine i obveza.
- ostali poslovni model uključuje imovinu koja se ne drži u okviru poslovnog modela hold-to-collect niti hold to-collect and sell. U njemu se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, a financijskom imovinom se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine.

Financijska imovina koju stječe ili otpušta Fond iskazana u bilanci priznaju se ili se prestaje priznavati, ovisno o vrsti transakcije, na datum trgovanja. Kamate se počinju obračunavati tek od datuma podmirenja. Kod prestanka priznavanja financijske imovine Fond primjenjuje metodu ponderirane prosječne cijene za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka.

Početno mjerenje financijskih instrumenata iskazuje se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove, osim financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, gdje se transakcijski troškovi priznaju direktno kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje

Sva financijska imovina klasificira se na temelju definiranih poslovnih modela upravljanja tom imovinom radi stvaranja novčanih tokova te na osnovu obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima. Poslovni model ne ovisi o namjerama rukovodstva u pogledu pojedinačnog instrumenta nego se određuje na višoj razini objedinjavanja.

Sva financijska imovina pod upravljanjem fonda može se klasificirati kao imovina koja se mjeri po:

- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- amortiziranom trošku

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje (nastavak)

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako njen cilj nije držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje nego isključivo radi trgovanja. Na ovaj način mjere se vlasnički instrumenti, financijske izvedenice te svi ostali financijski instrumenti koji se ne mjere na neki drugi način. Pri početnom priznavanju Fond može neopozivo odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju koja bi u protivnome nastala zbog mjerenja imovine ili obveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.

Nakon početnog priznavanja, gdje transakcijski troškovi terete rashode razdoblja, ova financijska imovina se obračunava i iskazuje po fer vrijednosti čija cijena službeno kotira na priznatim burzama, što znači da je fer vrijednost iznos koji bi trebalo primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti.

Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijske imovine po ovoj kategoriji mjerenja, promjene njene fer vrijednosti kao i tečajne razlike, evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i ostvareni.

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sačinjavaju dužnički instrumenti čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (to jest koji su prošli SPPI test). U rijetkim situacijama, na ovaj način se mogu mjeriti i vlasnički instrumenti ukoliko se ne drže radi trgovanja, ali je tada odluka o njihovom mjerenju neopoziva.

Naknadno mjerenje obavlja se po fer vrijednosti te se promjene fer vrijednosti dužničke financijske imovine priznaju izravno u kapitalu sve do prestanka njenog priznavanja, ali umanjene za iznos amortizacije kao da se ta imovina mjeri po amortiziranom trošku. Iznos amortizacije kao i kamate i tečajne razlike dužničkih instrumenta odmah se priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni rezultat se prenosi iz ostale sveobuhvatne dobiti u račun dobiti i gubitka.

Ukoliko se vlasnički instrumenti neopozivom odlukom mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit onda se svi efekti, uključujući i tečajne razlike, priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim dividendi koje se odmah priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni efekti se ne prenose u račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

U ovu kategoriju mjerenja klasificira se financijska imovina koja je prošla SPPI test u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Premija ili diskont, uključujući inicijalne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se. Naknadno mjerenje vrši se po amortiziranom trošku ulaganja, uz korištenje efektivne kamatne stope. Dobivene vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka kao prihod/umanjenje prihoda od kamata.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona vrijednost tog instrumenta čija cijena službeno kotira na priznatim burzama. To znači da je fer vrijednost iznos po kojem se stavka imovine, odnosno obveza razmjenjuje u urednoj transakciji između tržišnih sudionika radi prodaje imovine, odnosno prijenosa obveze na datum mjerenja pod postojećim tržišnim uvjetima. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti.

Razine fer vrijednosti

Fond koristi slijedeće razine za utvrđivanje fer vrijednosti financijskih instrumenata:

Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu; Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno; Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Fond razmatra svaki financijski instrument zasebno kako bi odredilo da li financijski instrument kotira na aktivnom tržištu. Društvo definira kriterije za razgraničenje aktivnog i neaktivnog tržišta za pojedine klase financijske imovine Fonda na slijedeći način:

Aktivno tržište

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, koji su uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u drugoj državi članici ili/i državi članici OECD-a, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima mogla utvrditi fer vrijednost najmanje 15 dana u tromjesečnom razdoblju.

Za ulaganja u izvedene financijske instrumente na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a (financijske instrumente iz važećeg Pravilnika o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda) aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fond je dužan najmanje jednom mjesečno, za prethodna tri mjeseca, procijeniti zadovoljavaju li prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca te izvedeni financijski instrumenti ove uvjete za postojanje aktivnog tržišta. Fond će za prenosivi vrijednosni papir i instrument tržišta novca, koji je u trenutku procjene uvršten na uređenim tržištima u razdoblju kraćem od tri mjeseca, na odgovarajući način primijeniti ove odredbe proporcionalno razdoblju uvrštenja financijskog instrumenta.

Trgovinski dan koji se ne uzima u obzir za određivanje aktivnog tržišta je:

a) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 100.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, a čiji je izdavatelj ili za njih jamči Republika Hrvatska, čiji je izdavatelj jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj ili Hrvatska narodna banka,

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Razine fer vrijednosti (nastavak)

Aktivno tržište (nastavak)

b) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 50.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, a čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, c) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 5.000 HRK za prenosive vlasničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Neaktivno tržište

Odjel nadzora i kontrole rizika redovito razmatra pokazatelje aktivnosti tržišta, te smatra da osim neispunjenja gore navedenih kriterija za aktivno tržište u pokazatelje neaktivnog tržišta spadaju značajan pad volumena trgovinskih aktivnosti i značajne promjene cijena tijekom razdoblja, odnosno činjenica da tržišne cijene više nisu aktualne, iako navedeni čimbenici sami po sebi ne moraju nužno značiti da tržište više nije aktivno.

Uprava Društva može posebnom odlukom odrediti da za pojedini financijski instrument ne postoji aktivno tržište, na primjer ako promatrane tržišne transakcije po prosudbi Odjela za nadzor i kontrolu rizika nisu redovite, čak iako su cijene dostupne, ili ako jedine izvršene transakcije predstavljaju prisilne transakcije ili transakcije prodaje u nuždi.

Datum trgovanja

Propisani način kupnje i prodaje financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, odnosno na datum kad se Fond obvezao na kupnju financijske imovine. Obračun na datum trgovanja odnosi se na: (a) priznavanje sredstva koja treba primiti i obvezu platiti na datum trgovanja, (b) isknjižavanje sredstva koje je prodano i priznavanje potraživanja od kupca za naplatu na datum trgovanja. Općenito uzevši, kamate ne počinju teći obračunom na sredstvu i podudarnoj obvezi sve dok ne istekne utvrđeni datum podmirenja. Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi prenosivi vrijednosni papiri se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu danog prijedloga sudjelovanja u ponudi, ako postoji obveza uplate novčanih sredstava sukladno uvjetima javne ponude. Nakon što je ponuda prihvaćena te je primljena obavijest o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno aranžera ili depozitara, ovisno što je ranije, a prenosivom vrijednosnom papiru dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda. Prenosivi vrijednosni papiri u imovini mirovinskog fonda kod obveznih i dobrovoljnih ponuda za preuzimanje vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada više ne posjeduje ugovorna prava koja sadrži financijski instrument, što je uobičajeno nakon prodaje instrumenta ili njegovog dospjeća. Realizirani dobiti i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Imovina Fonda i strategija ulaganja

Prema odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i propisima za ulaganja u inozemstvo, glavne vrste imovine u koje Fond može ulagati su sljedeće:

1. prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca:
 - a) koji su uvršteni ili se njima trguje na uređenom tržištu u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici i/ili državi članici Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) i
 - b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici i/ili državi članici OECD-a, koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost
2. nedavno izdane prenosive vrijednosne papire, pod sljedećim uvjetima:
 - a) prospekt izdanja uključuje obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje u službenu kotaciju burze ili na drugo uređeno tržište koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost
 - b) takvo ulaganje predviđeno je prospektom Fonda i
 - c) uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od izdanja, u protivnom će se prenosivi vrijednosni papiri smatrati neuvrštenima
3. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili udjela UCITS, odnosno otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u državi članici OECD-a,
4. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima
5. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
6. izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima iz točke 1. ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta iz točke 1. (neuvrštene OTC izvedenice)
7. instrumente tržišta novca
8. novac na novčanom računu Fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja
9. druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 8. ovoga stavka.
10. u instrumente s dugoročnom perspektivom ulaganja, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP) ili organiziranim trgovinskim platformama (OTP)
11. u instrumente koje izdaje ili za koje jamči Europska investicijska banka u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja, europskih fondova za dugoročna ulaganja, europskih fondova za socijalno poduzetništvo i europskih fondova poduzetničkog kapitala

Ulaganja iz prethodnog stavka točka 1. do 11. vršit će se sukladno odredbama i ograničenjima Zakona, članaka 156. do 165.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinu Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan vrednovanja. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto vrijednosti imovine Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Ostala imovina Fonda

Ostala imovina Fonda odnosi se na sve vrste potraživanja Fonda kao što su potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire, potraživanja za dividende, potraživanja s osnova prijenosa udjela i slično. Potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datum trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako ugovorom nije utvrđeno drugačije.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente, financijske obveze, obveze prema mirovinskom društvu, obveze prema depozitaru, obveze s osnove dozvoljenih troškova Fonda, obveze prema imateljima udjela i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Financijske obveze

Sve financijske obveze klasificiraju se kao obveze koje se naknadno mjere po amortiziranom trošku, osim onih financijskih obveza koji se mjere na neki drugi način kao što su financijske izvedenice koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente odnose se na kupnju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datumu trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako nije ugovorom utvrđeno drugačije.

Obveze prema mirovinskom društvu

Fond mirovinskom društvu koje njime upravlja plaća naknadu za upravljanje u visini od 1,8% od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja u imovinu za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2022. godine (31. prosinca 2021. godine: 1,8%). Naknada Društvu obračunava se i evidentira dnevno, a isplaćuje jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Obveze prema depozitaru

Naknada depozitaru, obračunava se u visini od 0,015% godišnje na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (31. prosinca 2021. godine: 0,022% godišnje do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020%). Fond obračunava naknadu dnevno, a istu isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Obveze fonda (nastavak)

Obveze imateljima udjela

Obveze imateljima udjela odnose se na obveze za isplatu udjela članovima Fonda s osnove promjene članstva, isplate mirovine, smrti člana i drugih isplata koje su dozvoljene važećim propisima koje reguliraju poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Ostale obveze fonda

Ostale obveze fonda obuhvaćaju sve ostale obveze koje nisu spomenute u prethodnim kategorijama kao što su obveze za neizdane udjele, za troškove revizije, platnog prometa, transakcijske troškove i sve ostale troškove koji se mogu podmiriti iz imovine fonda.

Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici

Realizirani dobiti i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Nerealizirani dobiti i gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz RDG priznaju se dnevno kao razlika između nabavne vrijednosti vrijednosnih papira i njihove fer vrijednosti, dok se nerealizirani dobiti/gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka Fonda za sve instrumente koji nose kamatu po načelu obračunatih kamata koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju na *ex date*, a ako je on nepoznat, onda na datum utvrđivanja vlasništva.

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- od 01. siječnja 2019. ulazna naknada je ukinuta važećom zakonskom regulativom.
- naknada za upravljanje Fondom obračunava se kao 1,8% godišnje od ukupne imovine Fonda umanjene za sve obveze od ulaganja u financijske instrumente. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje se društvu za upravljanje jednom mjesečno;
- naknada za izlaz iz mirovinskog Fonda obračunava se i naplaćuje od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda i iznosi 2,5%. Izlazna naknada za prijelaz članova između Erste Plavih dobrovoljnih fondova se ne naplaćuje;

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi (nastavak)

- depozitar obračunava i naplaćuje naknadu u iznosu od 0,015% godišnje na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja u financijske instrumente. Fond obračunava naknadu dnevno, a isplaćuje ju jednom mjesečno.
- Od 1. siječnja 2019. godine troškovi revizije naplaćuju se iz imovine fonda.

Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju sve troškove namire vrijednosnih papira, brokerskih provizija i troškova platnog prometa.

Ostali dozvoljeni troškovi fonda

Pod ostale dozvoljene troškove mirovinskog fonda predviđeno je evidentiranje troškova revizije fonda, ukoliko Društvo odluči iste priznavati u fondu, te sve ostale dozvoljene troškove koji nisu obuhvaćeni ostalim definiranim skupinama konta. Troškovi revizije priznaju se na dnevnoj osnovi, kao razmjerni dio ukupno ugovorene cijene godišnje revizije.

Članstvo u Fondu i novčani primici od članova Fonda

Članstvo u Fondu počinje sklapanjem ugovora o članstvu s mirovinskim društvom koje upravlja odabranim Fondom, pod uvjetom da je izvršena prva uplata u Fond. Osiguranik može istodobno biti član jednog ili više mirovinskih Fondova.

Uplate na osobne račune i preneseni računi, knjiže se u korist osobnog računa na ime člana fonda. Sredstva na osobnom računu člana Fonda su njegova osobna imovina. Uplate na osobne račune i preneseni računi preračunavaju se u udjele svakodnevno u skladu s cijenom udjela na taj datum. Ako član Fonda prestane s uplatama na osobni račun u Fondu, on i dalje ostaje član toga Fonda.

Sredstva na osobnom računu člana Fonda ne mogu biti predmetom ovrhe ili osiguranja protiv člana Fonda, depozitara, mirovinskog društva ili pokrovitelja. Ta sredstva također ne mogu biti dio stečajne i/ili likvidacijske mase člana Fonda, depozitara, mirovinskog društva i/ili pokrovitelja.

Članovi Fonda, koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj ili su državljani Republike Hrvatske, ostvaruju pravo i na državna poticajna sredstva iz državnog proračuna na osnovi dokumentiranih podataka mirovinskog društva o prikupljenim uplatama na osobne račune članova Fonda u prethodnoj kalendarskoj godini. Pravo na državna poticajna sredstva ostvaruje se samo u jednom fondu. Pravo na ta sredstva ima i svaki član koji nije državljanin Republike Hrvatske, ali pod uvjetima propisanim Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Novčani izdaci s osnove članstva u Fondu

Prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (ostvarivanje prava na mirovinu) član Fonda može ostvariti najranije s navršenih 55 godina života, a član Fonda koji je s Društvom sklopio ugovor o članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu kojim upravlja Društvo do (uključivo) 31. prosinca 2018. na dan navršetka 50 godina života (osim ako se takav član Fonda izričito u pisanom obliku izjasni da želi ostvarivati prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja najranije s navršenih 55 godina života, onda na dan navršetka 55 godina života). Iznimno, pravo na mirovinu može se ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima definiranim u ugovoru, a sve sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Ako je član Fonda odabrao isplatu mirovine putem mirovinskog osiguravajućeg društva ili društva za životno osiguranje, njegovo članstvo u Fondu prestaje prijenosom sredstava u mirovinsko osiguravajuće društvo ili društvo za životno osiguranje po izboru člana.

Neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana fonda po ostvarivanju prava na mirovinu, član Fonda može odlučiti da isplatu mirovine u visini do najviše 100.000,00 kuna ostvaruje putem Društva, kao privremenu isplatu mirovine i to tako da, podnošenjem posebnog zahtjeva Društvu, tražiti da postane član Erste Plavi Protect dobrovoljnog mirovinskog fonda, kojim Društvo upravlja, a koje vrši isplatu mirovine putem tog Fonda, pri čemu se iz imovine tog fonda može vršiti samo privremena isplata mirovine, i to tako da je trajanje isplata ugovoreno na najmanje pet godina, isplate su periodične te se sredstva isplaćuju u protuvrijednosti unaprijed određenog broja udjela prema cijeni udjela na dan isplate, bez izlazne naknade.

Nakon stjecanja prava na mirovinu, Društvo može izvršiti isplatu dijela mirovine u obliku jednokratne isplate u visini od najviše 30% iznosa na računu člana Fonda, na temelju pisanog zahtjeva člana Fonda, i to jednokratno u punom iznosu. Isplata se vrši neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana Fonda, po ostvarivanju prava na mirovinu.

Iznimno od prethodnog stavka, za Člana Fonda koji je s Društvom sklopio ugovor o članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu kojim upravlja Društvo do (uključivo) 31. prosinca 2018. Društvo može izvršiti isplatu dijela mirovine u obliku jednokratne isplate u visini od najviše 30% iznosa na računu člana Fonda, a može i u većem postotku, ali tada maksimalno do iznosa od 10.000,00 kuna, na temelju pisanog zahtjeva člana Fonda, i to jednokratno u punom iznosu. Isplata se vrši neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana Fonda, po ostvarivanju prava na mirovinu.

Također, ranijem Članu koji je ostvario pravo na mirovinu i na čijem je osobnom računu vrijednost imovine niža od 10.000,00 kuna, Društvo može isplatiti ukupno ostvarena sredstva. U tom slučaju Isplatu Društvo vrši na temelju pisanog zahtjeva tog Člana, u sadržaju koji određuje Društvo, i to jednokratno u punom iznosu bez izlazne naknade. Ako nisu ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na mirovinu u skladu s gore navedenim odredbama, izlazak iz članstva moguć je samo uz uvjet istodobnog ulaska u članstvo u drugom Fondu. Prilikom promjene fonda sredstva sa računa člana u Fondu prenose se na osobni račun člana u novi fond. Ukoliko se sredstva prenose u fond pod upravljanjem drugog društva, ukupan iznos sredstava umanjuje se za izlaznu naknadu propisanu važećim Prospektom i Statutom Fonda. Prilikom uplate u novi fond iznos uplaćenih sredstava konvertira se u udjele prema vrijednosti udjela na dan uplate.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Strana sredstva plaćanja

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke važećim na dan bilance. Realizirani dobiti i gubici od financijskih instrumenata pri preračunavanju iznosa iskazanih u stranim valutama korištenjem tečaja Hrvatske narodne banke uključuju se u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije „Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata“. Dobit ili gubitak od tečajnih razlika nastalih po financijskim instrumentima koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije „Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“. Pozitivne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali prihodi“, dok su negativne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali financijski rashodi“ unutar Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Neto vrijednost imovine po obračunskoj jedinici

Neto vrijednost imovine po obračunskoj jedinici izračunava se tako da se neto imovina iskazana u bilanci podijeli brojem obračunskih jedinica izdanih na kraju godine.

Porez na dobit

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima mirovinski fond ne smatra se poduzetnikom. Kao takav nije obvezan podnositi niti prijavu poreza na dobit niti plaćati poreze.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

4. Računovodstveni standardi

Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Sljedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2022. godine, usvojeni su u EU, ali nisu imali značajnog utjecaja na Fond:

- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41 (objavljeni 14. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).
- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 (objavljeni 31. ožujka 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine).

Novi računovodstveni standardi i tumačenja

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine ili kasnije, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju” (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjericama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna mogućnost za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – Dodaci MSFI-ju 17 (objavljeni 9. prosinca 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)

Ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

4. Računovodstveni standardi (nastavak)

Novi računovodstveni standardi i tumačenja (nastavak)

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine ili kasnije, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljen 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).
- Dodaci MSFI-ju 16 Najmovi: Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom (objavljeni 22. rujna 2022. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (izvorno objavljeni 23. siječnja 2020. i naknadno izmijenjeni 15. srpnja 2020. i 31. listopada 2022. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

5. Novčana sredstva

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
Računi kod OTP banke:		
Žiro račun	19.558.420	45.589.478
Devizni račun – CHF	45.506	58.567
Devizni račun – CZK	51.450	258.416
Devizni račun – DKK	1	1
Devizni račun – EUR	2.585.658	606.666
Devizni račun – GBP	6.361	6.032
Devizni račun – SEK	4	4
Devizni račun – USD	769.592	270.811
Računi kod stranih banaka:		
Devizni račun – EUR	483.342	1.048.284
Devizni račun – USD	613.659	2.522.251
Ukupno	24.113.993	50.360.510

U izvještaju o novčanom toku prema pravilniku HANFA-e ne ulaze potraživanja za avista kamatu koja na 31. prosinca 2022. godine iznosi 10.748 kuna (31. prosinca 2021. godine: 15 kuna), dok su ista sadržana u novčanim sredstvima.

6. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
<i>Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Dionice domaćih dioničkih društava	99.221.024	108.710.846
Dionice inozemnih dioničkih društava	66.097.192	58.611.203
<i>Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>	165.318.216	167.322.049
<i>Ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Obveznice inozemnih izdavatelja	9.907.413	34.214.373
Obveznice Republike Hrvatske	110.939.492	95.498.307
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	18.477.857	12.592.272
<i>Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>	139.324.762	142.304.952
Ukupna ulaganja u prenosive dužničke i vlasničke vrijednosne papire po fer vrijednosti	304.642.978	309.627.001

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

7. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
<i>Ulaganja po amortiziranom trošku</i>		
Obveznice Republike Hrvatske	14.458.502	20.971.397
Ukupno ulaganja po amortiziranom trošku	14.458.502	20.971.397

8. Udjeli UCITS fondova

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
<i>Ulaganja u udjele UCITS fondova</i>		
Inozemni izdavatelji	38.869.065	36.929.376
Domaći izdavatelji	3.748.825	1.539.595
Ukupna ulaganja u udjele UCITS	42.617.890	38.468.971

UCITS fondovi su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

9. Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
<i>Ulaganja u udjele fondova slične UCITS fondovima</i>		
Inozemni izdavatelji	9.339.203	4.392.924
Ukupna ulaganja u udjele fondova slične UCITS	9.339.203	4.392.924

Fondovi slični UCITS fondovima su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente, a koji nisu osnovani u Europskoj Uniji. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

10. Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a		
Udjeli otvorenih AIF-a - inozemni izdavatelji	1.697.812	5.402.471
Udjeli otvorenih AIF-a - domaći izdavatelji	114.166	2.749.968
Ukupna ulaganja u udjele otvorenih AIF-a i poslovne udjele zatvorenih AIF-a	1.811.978	8.152.439

Alternativni investicijski fondovi (AIF) su investicijski fondovi s privatnom ili javnom ponudom, a mogu biti otvoreni i zatvoreni. Osim ulaganja u financijske instrumente, AIF mogu ulagati i u neke druge vrste imovine, npr. poslovne udjele. Udjeli u AIF vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na zadnji dostupni dan vrednovanja imovine tog fonda.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

11. Izvedeni financijski instrumenti

Sukladno važećim zakonskim odredbama, dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulagati u ovu vrstu financijskih instrumenta ali samo u svrhu zaštite imovine.

Fer vrijednost izvedenih financijskih 448.142 kuna koje se odnose se na FX swap i opcije). Ugovorene vrijednosti opcija prikazane su u izvanbilanci (bilješka 16). Valutni derivatni instrumenti se odnose na ugovore o kupnji i prodaji stranih valuta u budućnosti i opcije na indexe. Ugovorni iznosi određenih vrsta financijske imovine pružaju osnovu za usporedbu s imovinom iskazanom u izvještaju o financijskom položaju, ali ne moraju nužno ukazati na iznos budućih novčanih tokova ili tekuće fer vrijednosti imovine te stoga ne ukazuju na izloženost Fonda kreditnom riziku ili riziku promjene cijena.

12. Ostala imovina

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
Ostala imovina	HRK	HRK
Potraživanja s osnove kupnje dionica i udjela	7.966.397	1.172.815
Potraživanja za dividende	11.201	19.205
Ukupno	7.977.598	1.192.020

13. Obveze prema mirovinskom društvu

Obveze prema mirovinskom društvu iznose 656.155 kuna (31. prosinca 2021. godine: 612.086 kuna). Dio te obveze odnosi se na obvezu s osnove naknade za upravljanje u iznosu od 654.315 kunu (31. prosinca 2021. godine: 601.951 kuna), dok se preostali dio odnosi na obvezu s osnove ulazne provizije u iznosu od 1.840 kuna (31. prosinca 2021. godine: 10.135 kuna). Obveze se odnose na mjesec prosinac 2022. godine.

14. Obveze prema depozitaru

Obveze prema depozitaru iznose 5.453 kune (31. prosinca 2021. godine: 6.688 kuna) i odnose se na naknadu za mjesec prosinac 2022. godine. Naknada depozitaru izračunava se za svaki dan na ukupnu imovinu Fonda umanjenu za obveze s osnove ulaganja i plaća se mjesečno.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

15. Neto imovina fonda

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
Neto imovina fonda na početku razdoblja	331.099.517	404.826.852
Broj udjela fonda	1.440.941,8819	1.583.543,4457
Cijena udjela fonda (u kunama)	229,7799	255,6462
Neto imovina Fonda na kraju razdoblja	404.826.852	432.897.122
Broj udjela fonda	1.583.543,4457	1.766.764,5484
Cijena udjela fonda (u kunama)	255,6462	245,0225

Vlasnici mirovinskog fonda su njegovi članovi čije se vlasništvo utvrđuje na temelju iznosa na pojedinačnom računu. Sredstva na računu kod mirovinskog fonda članovi mogu koristiti sukladno odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Svi uplaćeni doprinosi preračunavaju se u obračunske jedinice prema vrijednosti jedinice na dan uplate. Svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni dio neto imovine fonda. U slučaju da pojedinac odluči promijeniti odabrani dobrovoljni mirovinski fond pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, sukladno odredbama Zakona, Fond obračunava izlaznu naknadu te je izravno uplaćuje Društvu za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom.

16. Izvanbilančna evidencija

Izvanbilančna evidencija na 31. prosinca 2022. godine iznosi 20.898.244 kuna i odnosi se na ugovorenu vrijednost ulaganja u izvedene financijske instrumente opisane u bilješci 11 (31. prosinca 2021.: 77.057.947 kuna).

17. Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata

	2021.	2022.
	HRK	HRK
Realizirani dobiti od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	5.005.054	3.812.187
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	14.908	3.700.329
Ulaganja u investicijske fondove	1.490.878	132.789
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	906.970	3.335.594
Ukupno realizirani dobiti	7.417.810	10.980.899
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-539.855	-2.568.448
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	-300.001	-
Ulaganja u investicijske fondove	-	-2.622.913
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-3.934.700	-1.647.768
Ukupno realizirani gubici	-4.774.556	-6.839.129
Ukupno neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	2.643.254	4.141.770

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

18. Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2021.	2022.
	HRK	HRK
<i>Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata</i>		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	30.860.758	10.852.884
Ulaganja u investicijske fondove	7.855.280	1.501.433
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	36.622	94.778
Ukupno nerealizirani dobiti	38.752.660	12.449.095
<i>Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata</i>		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-1.462.338	-17.133.485
Ulaganja u investicijske fondove	-191.790	-3.906.446
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-616.789	-
Ukupno nerealizirani gubici	-2.270.917	-21.039.931
Ukupno neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	36.481.743	-8.590.836

19. Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2021.	2022.
	HRK	HRK
<i>Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) od:</i>		
- Ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	4.045.491	4.838.865
- Ulaganja po amortiziranom trošku	279.629	416.441
- A vista kamate	15	28.829
- Prihod od kamata po novčanim depozitima	-	11
Ukupno	4.325.135	5.284.146

20. Prihodi od dividendi

Prihod od dividendi iznosi 5.600.755 kuna (2021: iznosi 3.553.903 kune) i odnosi se na dividende od vlasničkih vrijednosnih papira i inozemnih investicijskih fondova.

21. Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

Naknada za upravljanje za 2022. godinu iznosi 7.323.078 kuna (2021. godina: 6.574.485 kune) i računa se prema odredbama Statuta Fonda, korištenjem godišnje stope od 1,8% na ukupnu imovinu Fonda umanjenu za obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente (2021: 1,8%).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

22. Povezane strane

U skladu sa važećim Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezane strane su Društvo za upravljanje fondom, vlasnici Društva za upravljanje i njima povezane osobe, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi braćni drugovi ili srodnici do uključujući drugog koljena ili druge osobe koje imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Budući da je vlasnička struktura Društva disperzirana, a ni jedan vlasnik nema pojedinačnu kao ni zajedničku kontrolu, smatra se da Društvo nema krajnjeg vlasnika odnosno krajnje kontrolno društvo.

U tablici ispod prikazane su transakcije po vrsti sa svakom pojedinačnom povezanom osobom.

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	HRK	HRK
Transakcije s povezanim osobama:		
ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje Fondom		
Rashodi		
S osnove upravljanja Fondom	6.574.485	7.323.078
Obveze		
S osnove upravljanja Fondom	612.086	656.155
Vlasnici društva za upravljanje		
Erste & Steiermaerkische bank d.d.		
Rashodi		
Brokerska provizija	37.479	30.231
Realizirani gubici po izvedenicama	12.949	-
Prihodi		
Realizirani dobiti po izvedenicama	33.655	-
Erste Group Bank AG		
Rashodi		
Brokerska provizija	26.555	44.482
Depozitar		
OTP banka d.d.		
Rashodi		
Naknada depozitaru	73.621	61.026
Transakcijski troškovi	60.821	69.415
Realizirani gubici po izvedenicama	13.380	-
Prihodi		
A vista kamata i kamata na depozite	14	12.827
Realizirani dobiti po izvedenicama	93.039	-
Obveze		
Naknada depozitaru	6.688	5.453
Transakcijski troškovi	5.193	5.368
Imovina		
Novčana sredstva	23.016.992	46.789.975

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Cilj upravljanja rizicima je identifikacija, procjena, analiza, mjerenje i kontrola izloženosti likvidnim kreditnim, tržišnim, operativnim i ostalim rizicima radi efikasnog upravljanja pozicijom izloženosti prema tim rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa. Preuzimanje rizika je neizbježni dio poslovanja Fonda, no Društvo upravlja preuzetim rizikom kroz postupak prepoznavanja, mjerenja i nadzora rizika, putem kvalitativnih i kvantitativnih ograničenja rizika i drugih vrsta kontrola. Proces upravljanja rizikom ključan je za održanje profitabilnosti Fonda. Fond je izložen tržišnom riziku (tržišni rizik uključuje rizik promjene cijene dionica, valutni rizik, te rizik promjene kamatnih stopa), kreditnom riziku te riziku likvidnosti, koji proistječu iz financijskih instrumenata u vlasništvu Fonda.

Radi ostvarivanja veće sigurnosti ulaganja, imovina članova Fonda ulaže se u dužničke vrijednosne papire, udjele UCITS fondova te udjele ili dionice otvorenih ili zatvorenih alternativnih investicijskih fondova koji imaju strategiju ulaganja u takve instrumente, te slične vrste imovine.

Imovina Fonda neće se ulagati u prenosive vlasničke vrijednosne papire, osim dionica otvorenih ili zatvorenih alternativnih investicijskih fondova ili udjele ili dionice investicijskih fondova. Minimalno 50% imovine Fonda ulaže se u prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od država, lokalnih samouprava, državnih institucija ili za koje jamči država Republika Hrvatska ili bilo koja druga država u čije vrijednosne papire je dozvoljeno ulagati. Maksimalno 50% imovine Fonda ulagat ćemo u prenosive dužničke vrijednosne papire korporativnih izdavatelja, UCITS fondove, alternativne investicijske fondove, komercijalne zapise, depozite i repo poslove.

Društvo će ulaganjem dovoljnog dijela portfelja u likvidne vrijednosne papire osigurati pravovremenu isplatu sredstava članova koji izlaze iz fonda u pojedinom vremenskom roku. Društvo će upravljati Fondom na način da je Fond sposoban pravodobno ispunjavati svoje dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno da je Fond trajno sposoban ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti).

Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel nadzora i kontrole rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od mogućih promjena fer vrijednosti ili promjena budućih novčanih tokova financijskih instrumenata zbog promjena tržišnih varijabli kao što su cijene dionica, kamatne stope ili tečajevi valuta.

Fond upravlja tržišnim rizikom rasprostranjenošću svog ulagačkog portfelja vodeći računa o zakonskim ograničenjima ulaganja u financijske instrumente po vrsti instrumenata i zemljopisnoj podjeli.

Rizik promjene cijena dionica

Rizik promjene cijena dionica je rizik nepovoljnih promjena fer vrijednosti dionica zbog promjene vrijednosti dioničkih indeksa ili pojedinačnih promjena vrijednosti dionica. Ukupna izloženost riziku promjene cijena dionica proizlazi iz ulaganja Fonda u dioničke vrijednosne papire te otvorene dioničke investicijske fondove. Fond upravlja ovim rizikom disperzijom ulaganja na većem broju dioničkih tržišta (burzi) i ograničavanjem izlaganja dioničkim vrijednosnim papirima do određene maksimalne razine te korištenjem opcija i futuresa na dioničke indekse.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik promjene cijena dionica (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost fer vrijednosti financijskih instrumenata (dionica i otvorenih dioničkih investicijskih fondova) na promjene različitih dioničkih indeksa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene.

Pretpostavljena promjena vrijednosti indeksa primjenjuje se na odgovarajući indeksni fond u potpunosti, te na odgovarajuće pojedinačne dionice u portfelju (svaka dionica ima odgovarajući faktor beta, koji prikazuje posljedičnu promjenu vrijednosti dionice u odnosu na promjenu odgovarajućeg dioničkog indeksa).

Promjena inozemnih indeksa primjenjuje se samo na strane fondove i dionice, a promjena CROBEX-a samo na domaće otvorene dioničke fondove i pojedinačne dionice, gdje su odabrani ili najadekvatniji indeksi (CROBEX) ili najlikvidniji indeksi koji zadovoljavajuće predstavljaju tržišta u koja su uložena sredstva Fonda (DAX, CAC, EUROSTOXX 50, S&P 500).

U praksi se stvarni rezultati trgovanja mogu razlikovati od ove analize osjetljivosti i ta razlika može biti značajna.

Dionički indeksi	Promjena vrijednosti indeksa	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-)	Promjena vrijednosti indeksa (+/-)	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-)
	(+/-)			
	%	HRK	%	HRK
		31. prosinca 2021.		31. prosinca 2022.
DAX	4,59%	3.715.483	6,85%	4.339.981
CAC	7,03%	5.708.585	5,68%	3.619.251
EUROSTOXX 50	5,36%	4.384.707	6,66%	4.196.318
S&P 500	6,71%	6.035.050	7,11%	4.578.231
CROBEX	3,93%	4.573.173	4,24%	3.173.505

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Koncentracija rizika promjene cijena dionica

Sljedeća tablica analizira koncentraciju cjenovnog rizika u dioničkom portfelju Fonda (prikaz se odnosi na pojedinačne dionice, otvoreni dionički investicijski fondovi isključeni su iz analize) prema zemlji izdavatelja dionica (s obzirom na izvornu burzu na kojoj je dionica uvrštena).

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
Hrvatska	59,36%	64,47%
Njemačka	0,33%	0,18%
Italija	1,87%	0,96%
SAD	16,81%	18,01%
Slovenija	20,15%	15,45%
Švicarska	1,48%	0,93%
UKUPNO	100,00%	100,00%

Sljedeća tablica prikazuje izloženost riziku promjene cijena dionica u dioničkom dijelu portfelja prema industrijama. Podjela je prikazana po industrijskim grupama prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification.

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
Komunikacije	3,69%	5,09%
Financije	16,44%	20,11%
Potrošačka roba, neciklička	20,44%	18,20%
Energija	11,37%	15,46%
Industrija	7,17%	5,78%
Potrošna dobra, ciklička	32,35%	29,72%
Komunalne usluge	0,85%	-
Tehnologija	4,17%	5,25%
Osnovni materijali	1,37%	0,40%
Nekretnine	2,15%	-
UKUPNO	100,00%	100,00%

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta zbog promjena u deviznim tečajevima. Sigurna ulaganja, rasprostranjeni portfelj i neprestano praćenje promjena deviznih tečajeva smanjuju ovaj rizik. Službena valuta Fonda je kuna, a značajan dio ulaganja u financijske instrumente denominiran je u stranim valutama, pretežito u eurima (EUR). Ove pozicije preračunavaju se u hrvatske kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Tečajne razlike nastale svođenjem imovine i obveza u hrvatske kune na datum bilance uključene su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti fonda, ali ne utječu na novčane tokove. Fond je tijekom 2021. i 2022. godine koristio derivatne instrumente (forwarde, opcije i FX swapove) za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u kunama) na dan 31. prosinca 2021. godine:

	EUR	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
IMOVINA					
Novac i sredstva na računima kod banaka	3.069.000	1.383.251	103.322	19.558.420	24.113.993
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	78.677.306	37.712.101	1.704.261	100.993.619	219.087.287
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	14.458.502	-	-	-	14.458.502
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	77.960.523	16.807.840	3.905.774	40.650.625	139.324.762
Izvedeni financijski instrumenti	307.693	230.319	-	36.622	574.634
Ostala potraživanja	1.932	11.201	-	7.964.465	7.977.598
UKUPNA IMOVINA (1)	174.474.956	56.144.712	5.713.357	169.203.751	405.536.776
Obveze					
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	612.086	612.086
Obveze prema depozitaru	-	-	-	6.688	6.688
Obveze imateljima udjela	-	-	-	1.210	1.210
Ostale obveze fonda	1.932	-	-	88.007	89.939
	1.932	-	-	707.991	709.923
Sredstva vlasnika udjela u Fondu					
Izdane obračunske jedinice	-	-	-	262.985.560	262.985.560
Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	7.838.568	7.838.568
Akumulirani dobiti	-	-	-	91.203.751	91.203.751
Dobit tekuće godine	-	-	-	42.798.973	42.798.973
	-	-	-	404.826.852	404.826.852
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	1.932	-	-	405.534.844	405.536.775
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. (1) – (2)	174.473.024	56.144.712	5.713.357	-236.331.093	-
Utjecaj derivata:					
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	-	-	13.326.200	13.326.200
Iznos valute prodane u budućnosti		-13.289.578	-	-	- 13.289.578

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u kunama) na dan 31. prosinca 2022. godine:

	EUR	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
IMOVINA					
Novac i sredstva na računima kod banaka	1.654.950	2.793.062	323.020	45.589.478	50.360.510
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	68.696.379	36.228.352	798.475	112.613.177	218.336.383
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	20.971.397	-	-	-	20.971.397
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	91.124.209	1.576.796	12.478.218	37.125.729	142.304.952
Izvedeni financijski instrumenti	-	448.142	-	-	448.142
Ostala potraživanja	3.716	19.205	-	1.169.099	1.192.020
UKUPNA IMOVINA (1)	182.450.651	41.065.557	13.599.713	196.497.483	433.613.404
Obveze					
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	656.155	656.155
Obveze prema depozitaru	-	-	-	5.453	5.453
Obveze imateljima udjela	-	-	-	30.131	30.131
Ostale obveze fonda	3.716	-	-	20.827	24.543
	3.716	-	-	712.566	716.282
Sredstva vlasnika udjela u Fondu					
Izdane obračunske jedinice	-	-	-	308.133.767	308.133.767
Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-9.388.010	-9.388.010
Akumulirani dobici	-	-	-	134.002.724	134.002.724
Dobit tekuće godine	-	-	-	148.641	148.641
	-	-	-	432.897.122	432.897.122
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	3.716	-	-	433.609.690	433.613.404
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2022. (1) – (2)	182.446.935	41.065.557	13.599.713	-237.112.205	-
Utjecaj derivata:					
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	-	-	-	-
Iznos valute prodane u budućnosti	-	-	-	-	-

Osjetljivost na razumno moguće promjene tečaja valuta uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne na dan bilance prikazana je u tablici kako slijedi:

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

31. prosinca 2021.	Promjena tečaja	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit
	%	HRK
EUR	+/-1%	1.450.935 / -1.450.935
USD	+/-1%	374.935 / -374.935

31. prosinca 2022.	Promjena tečaja	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit
	%	HRK
EUR	-	-*
USD	+/-1%	410.656 / - 410.656

*Uvođenjem EUR-a kao službene valute u Republici Hrvatskoj 1. siječnja 2023. godine smatra se da valutni rizik koji proizlazi iz valute EUR u fondu će u potpunosti nestati.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će promjene vrijednosti kamatnih stopa utjecati na buduće novčane tokove financijskih instrumenata ili njihove fer vrijednosti. Većina izloženosti kamatnom riziku proizlazi iz ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Sljedeća tablica prikazuje analizu izloženosti Fonda kamatnom riziku. Imovina i obveze Fonda kategorizirane su, ovisno o tome što nastupa ranije, ili prema promjeni cijene u skladu s ugovornim dospeljećem, ili prema dospeljeću glavnice.

Na dan 31. prosinca 2021.	0-3 mjeseca	3-6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Bez kamatnog rizika	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	
IMOVINA								
Novac kod banaka	24.113.993			-	-	-	24.113.993	24.113.993
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-			-	-	219.087.286	219.087.286	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	3.905.774	22.362.444	60.270.884	52.785.659	-	139.324.761	139.324.761
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	-			-	14.458.501	-	14.458.501	14.458.501
Izvedeni financijski instrumenti	574.634	-	-	-	-	-	574.634	574.634
Ostala potraživanja	7.977.598			-	-	-	7.977.598	7.977.598
UKUPNA IMOVINA	32.666.225	3.905.774	22.362.444	60.270.884	67.244.160	219.087.286	405.536.773	-
OBVEZE								
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	-	-	612.086	612.086	-
Obveze prema depozitaru	-	-	-	-	-	6.688	6.688	-
Obveze imateljima udjela	-	-	-	-	-	1.210	1.210	-
Ostale obveze fonda	-	-	-	-	-	89.939	89.939	-
UKUPNE OBVEZE	-	-	-	-	-	709.923	709.923	-
RAZLIKA	32.666.225	3.905.774	22.362.444	60.270.884	67.244.160	218.377.363	404.826.850	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2022.	0-3 mjeseca	3-6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Bez kamatnog rizika	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	
IMOVINA								
Novac kod banaka	50.360.509	-	-	-	-	-	50.360.509	50.360.510
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-	-	218.336.385	218.336.385	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	30.152.742	47.327.453	64.824.762	-	142.304.957	142.304.957
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	-	-	-	-	20.971.398	-	20.971.397	7
Izvedeni financijski instrumenti	448.142	-	-	-	-	-	448.142	448.142
Ostala potraživanja	1.192.020	-	-	-	-	-	1.192.020	1.192.020
UKUPNA IMOVINA	52.000.671	-	30.152.742	47.327.453	85.796.160	218.336.385	433.613.404	-
OBVEZE								
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	-	-	656.155	656.155	-
Obveze prema depozitaru	-	-	-	-	-	5.453	5.453	-
Obveze imateljima udjela	-	-	-	-	-	30.131	30.131	-
Ostale obveze fonda	-	-	-	-	-	24.544	24.544	-
UKUPNE OBVEZE	-	-	-	-	-	716.283	716.283	-
RAZLIKA	52.000.671	-	30.152.742	47.327.453	85.796.160	217.620.102	432.897.128	-

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost ukupne sveobuhvatne dobiti Fonda na promjene referentnih kamatnih stopa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene.

Pretpostavljeni pomak krivulje kamatnih stopa je standardna devijacija referentne kamatne stope po pojedinoj valuti (prinos referentne državne obveznice). Izračun pretpostavlja puni paralelni pomak (promjena kamatne stope primjenjuje se jednako na sve ročnosti).

Kamatne stope	Promjena kamatne stope bps (0,03%)	31. prosinca 2021. Učinak u kunama	Promjena kamatne stope bps (0,03%)	31. prosinca 2022. Učinak u kunama
HRK	+/-0,05%	-79.665 / 79.665	+/-0,76%	-773.320 / 773.320
EUR	+/-0,12%	-547.455 / 547.455	+/-0,77%	-4.229.398 / 4.229.398
USD	+/-0,19%	-13.444 / 13.444	+/-0,72%	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Fond imati poteškoća u osiguranju dostatnih sredstava za podmirenje obveza vezanih za financijske instrumente. Imovina Fonda je izrazito likvidna jer se sastoji od novca i sredstava na računima kod banaka, dionica, obveznica i ostalih vrijednosnih papira koji kotiraju na domaćem i međunarodnom tržištu i koji se mogu trenutno realizirati uz neznatne promjene vrijednosti. Obveze Fonda prema vlasnicima udjela isplaćuju se prilikom prelaska člana u drugi mirovinski fond, u slučaju smrti člana Fonda i ukoliko je član Fonda ispunio uvjete za mirovinu. S obzirom da Fond nema obveza u pogledu financijskih instrumenata, rizik proizlazi iz redovnog poslovanja Fonda i iz navedenih razloga, a poradi zadovoljavajuće likvidnosti Fonda, rizik je nizak.

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijuća imovine i obveza:

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

31. prosinca 2021. godine	Na poziv	Do 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
IMOVINA						
Novac i sredstva na računima kod banaka	24.113.993	-	-	-	-	24.113.993
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	219.087.286	-	-	-	-	219.087.286
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	26.268.218	60.270.884	52.785.659	139.324.761
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	-	-	-	-	14.458.501	14.458.501
Izvedeni financijski instrumenti	538.012	36.622	-	-	-	574.634
Ostala potraživanja	-	7.977.598	-	-	-	7.977.598
UKUPNA IMOVINA (1)	243.739.291	8.014.220	26.268.218	60.270.884	67.244.160	405.536.773
Obveze						
Obveze prema mirovinskom društvu	-	612.086	-	-	-	612.086
Obveze prema depozitaru	-	6.688	-	-	-	6.688
Obveze imateljima udjela	-	1.210	-	-	-	1.210
Ostale obveze fonda	-	89.939	-	-	-	89.939
UKUPNE OBVEZE (2)	-	709.923	-	-	-	709.923
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. (1) – (2)	243.739.291	7.304.297	26.268.218	60.270.884	67.244.160	404.826.850

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeca imovine i obveza:

31. prosinca 2022. godine	Na poziv	Do 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
IMOVINA						
Novac i sredstva na računima kod banaka	50.360.510	-	-	-	-	50.360.510
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	218.336.383	-	-	-	-	218.336.383
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	30.152.742	47.327.453	64.824.757	142.304.952
Vrijednosnice po amortiziranom trošku	-	-	-	-	20.971.397	20.971.397
Izvedeni financijski instrumenti	448.142	-	-	-	-	448.142
Ostala potraživanja	-	1.192.020	-	-	-	1.192.020
UKUPNA IMOVINA (1)	269.145.035	1.192.020	30.152.742	47.327.453	85.796.154	433.613.404
Obveze						
Obveze prema mirovinskom društvu	-	656.155	-	-	-	656.155
Obveze prema depozitaru	-	5.453	-	-	-	5.453
Obveze imateljima udjela	-	30.131	-	-	-	30.131
Ostale obveze fonda	-	24.543	-	-	-	24.543
UKUPNE OBVEZE (2)	-	716.282	-	-	-	716.282
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2022. (1) – (2)	269.145.035	475.738	30.152.742	47.327.453	85.796.154	432.897.122

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

Dospijeca obveza prema udjelničarima ovisi o vremenu njihovog umirovljenja. Zakon o mirovinskom osiguranju predviđa odlazak u mirovinu pet godina prije i pet godina nakon životne dobi službenog umirovljenja (65 godina za muškarce i 63 godine za žene). Službena dob umirovljenja za žene pomiče se za tri mjeseca svake godine tijekom sljedećih deset godina, kada će konačno biti 65 godina.

Sljedeća tablica prikazuje nediskontirane novčane tokove odljeva sredstava udjelničarima u dva scenarija. Pretpostavka prvog (konzervativnog) scenarija je da udjelničari koriste mogućnost isplate mirovine u najranijem zakonskom roku (žene i muškarci sa 50 godina). Drugi (optimalni) scenarij pretpostavlja da udjelničari odlaze u mirovinu u dobi službenog umirovljenja (63 godine za žene, 65 za muškarce).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2021. (u kunama):

Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica	do 10 godina	više od 10 godina	Ukupno
Konzervativni scenarij	308.428.248	96.398.604	404.826.852
Optimalni scenarij	125.500.834	279.326.018	404.826.852

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2022. (u kunama):

Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica	do 10 godina*	više od 10 godina	Ukupno
Konzervativni scenarij	314.971.856	117.925.266	432.897.122
Optimalni scenarij	122.343.756	310.553.366	432.897.122

*predstavlja zbroj obračunskih jedinica svih ženskih članova starijih od 45 godina i svih muških članova starijih od 50 godina pomnožen s vrijednošću obračunske jedinice na dan izvještaja.

U optimalnom scenariju Fond ima značajno više kratkoročne imovine od ukupnih dugoročnih obveza udjelničarima do deset godina dospelja. U konzervativnom scenariju 2022. godine kratkoročna imovina pokriva 105% dugoročnih obveza udjelničarima do deset godina dospelja, a 2021. godine pokrivala je 110% takvih obveza. Razliku do ukupnog iznosa pokrivala je imovina duljeg dospelja.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskoj transakciji neće podmiriti iznose obveza prema drugoj strani čime će drugoj strani uzrokovati financijski gubitak. Fond je izložen riziku financijskih gubitaka ako druga strana u transakciji ili izdavatelj vrijednosnih papira ne može ili ne želi ispuniti svoju ugovornu obvezu.

Kreditni rizik u Fondu umanjen je diverzifikacijom, te pažljivim praćenjem kreditnog položaja izdavatelja vrijednosnih papira pri stjecanju i dnevnom praćenjem tržišta vodeći računa o zakonskim limitima držanja pojedinih financijskih instrumenata.

Sve transakcije kotiranim vrijednosnim papirima namiruju se nakon isporuke putem ovlaštenih brokera. Rizik neplaćanja je minimalan jer se prodani vrijednosni papiri isporučuju tek nakon što je odgovarajući iznos plaćen brokeru. Prilikom kupnje, plaćanje se vrši tek nakon što su vrijednosni papiri isporučeni. Ako bilo koja strana ne ispuni svoju obvezu, kupoprodajna transakcija se ne zaključuje.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire, depozite i novčana sredstva kod banaka, te potraživanja, kod kojih je prisutan kreditni rizik:

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
	u kunama	u kunama
Novac kod banaka	24.113.993	50.360.510
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	139.324.761	142.304.957
Ostala imovina	7.977.598	1.192.020
UKUPNO	171.416.352	193.857.487

U 2022. novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB- (U 2021. novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB).

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire i novčana sredstva kod banaka prema kreditnim ocjenama kreditnih agencija.

S&P rating	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
BBB-	87,52%	31,71%
BBB+	-	49,27%
B	-	3,88%
AA-	2,28%	6,44%
A-	-	5,49%
B-	4,37%	-
Nema ocjene	5,83%	3,21%
UKUPNO	100,00%	100,00%

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema zemljopisnoj distribuciji (prema zemlji izdavatelja).

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
Hrvatska	92,89%	75,96%
Češka	2,80%	8,77%
Rumunjska	4,31%	7,04%
Mađarska	-	0,76%
Poljska	-	7,47%
UKUPNO	100,00%	100,00%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema distribuciji po industrijama (distribucija po industrijama prikazana je prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification).

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.
Država	86,74%	91,15%
Energija	1,43%	1,33%
Komunalne usluge	11,83%	5,29%
Potrošna dobra, ciklička	-	1,11%
Tehnologija	-	1,12%
UKUPNO	100,00%	100,00%

Na dan 31. prosinca 2022. i 2021. godine Fond nema dospjela ni ispravljena potraživanja. Na dan 31. prosinca 2022. i 2021. godine Fond nema dospjela a neispravljena potraživanja.

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između upućenih i spremnih strana u transakcijama koje se odvijaju prema uobičajenim tržišnim uvjetima. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem barem jedne opće prihvaćene metode vrednovanja: metoda diskontiranog novčanog toka, usporedba tržišnih multiplikatora, usporedba transakcijskih multiplikatora, SOTP analiza, likvidacijska vrijednost. Društvo za upravljanje fondom smatra da iskazane vrijednosti odražavaju fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Ukoliko postoje dostupni podaci preferirana metoda procjene je vagani prosjek metode tržišnih multiplikatora i metode diskontiranog novčanog toka. Metoda transakcijskih multiplikatora koristi se u iznimnim slučajevima kada je izvjesno preuzimanje ili kada ne postoji pouzdan način da se izračuna vrijednost prethodno navedenim metodama. SOTP metoda koristi se kada kompanija koja je predmet vrednovanja ima jasno odvojene segmente poslovanja ili drugi način definirane cjeline za koje postoji dovoljno podataka da se odvojeno vrednuju i na taj način dobije detaljniji uvid u kompoziciju vrijednosti, a može se koristiti kao dio metode tržišnih multiplikatora ili metode diskontiranog novčanog toka gdje se svi segmenti vrednuju jednom od tih metoda. Likvidacijska metoda koristi se za društva u likvidaciji ili za koje je likvidacija izvjesna.

Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca na domaćem i stranom tržištu vrednuju se po načelu raspona (spread) na ustanovljenu krivulju prinosa koja po karakteristikama odgovara instrumentu čija se procjena vrši, s time da se početna vrijednost raspona računa iz prinosa pri zadnjoj poznatoj fer vrijednosti tog vrijednosnog papira.

Sljedeća tablica prikazuje podjelu vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednosti, prema razinama 1 do 3 ovisno o načinu na koji je utvrđena fer vrijednost:

- Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu.
- Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno.
- Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Razina 1 uključuje obveznice, dionice te trezorske i komercijalne zapise za koje se cijena može iščitati s kotacija aktivnog tržišta, kao i udjele investicijskih fondova, te izvedene financijske instrumente. Razina 2 uključuje financijske instrumente čija se fer vrijednost neizravno određuje iz cijena na aktivnom tržištu. Razina 3 uključuje zatvorene investicijske fondove za koje se vrijednost udjela ne utvrđuje na redovnoj osnovi (fondovi rizičnog kapitala „private equity funds“).

NA DAN 31. prosinca 2021. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	UKUPNO
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dionice domaćih dioničkih društava	79.423.078	19.797.945	-	99.221.023
Dionice inozemnih dioničkih društava	66.097.191	-	-	66.097.191
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	38.869.066	-	-	38.869.066
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	3.748.825	-	-	3.748.825
Udjeli fondova sličnih UCITS inozemni izdavatelji	9.339.203	-	-	9.339.203
Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji	-	-	1.697.812	1.697.812
Udjeli AIF fondova domaći izdavatelji	-	-	114.166	114.166
Izvedeni financijski instrumenti	574.634	-	-	574.634
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	198.051.997	19.797.945	1.811.978	219.661.920
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	1.990.102	16.487.756	-	18.477.858
Obveznice Republike Hrvatske	1.311.376	109.628.115	-	110.939.491
Obveznice Rumunjske	2.927.217	3.074.421	-	6.001.638
Obveznice Češke	-	3.905.774	-	3.905.774
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6.228.695	133.096.066	-	139.324.761
UKUPNO	204.280.692	152.894.011	1.811.978	358.986.681
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
NA DAN 31. prosinca 2022. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	UKUPNO
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dionice domaćih dioničkih društava	73.762.256	34.948.591	-	108.710.847
Dionice inozemnih dioničkih društava	58.611.202	-	-	58.611.202
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	36.929.377	-	-	36.929.377
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	1.539.595	-	-	1.539.595
Udjeli fondova sličnih UCITS inozemni izdavatelji	4.392.924	-	-	4.392.924
Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji	-	-	5.402.472	5.402.472
Udjeli AIF fondova domaći izdavatelji	-	-	2.749.968	2.749.968
Izvedeni financijski instrumenti	448.142	-	-	448.142
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	175.683.496	34.948.591	8.152.440	218.784.527
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	-	12.592.272	-	12.592.272
Obveznice Republike Hrvatske	22.123.506	73.374.804	-	95.498.310
Obveznice Rumunjske	10.016.879	-	-	10.016.879
Obveznice Češke	12.478.218	-	-	12.478.218
Obveznice Mađarske	1.083.897	-	-	1.083.897
Obveznice Poljske	10.635.381	-	-	10.635.381
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	56.337.881	85.967.076	-	142.304.957
UKUPNO	232.021.377	120.915.667	8.152.440	361.089.484
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Na dan 31.12.2022. vrijednost dužničkih vrijednosnih papira mjerenih po amortiziranom trošku iznosila je 20.971.397 kuna (31. prosinca 2021.: 14.458.502 kuna), dok je njihova fer vrijednosti iznosila 18.837.465 kuna (31. prosinca 2021.: 15.493.780 kuna). Novčana sredstva, ostala imovina i obveze mjereni po amortiziranom trošku imaju fer vrijednost jednaku knjigovodstvenoj vrijednosti s obzirom na prirodu i kratki rok realizacije/plaćanja.

Transferi između razina fer vrijednosti

Prijelazi između razine 1 i 2

Sljedeća tablica prikazuje prijelaze između razine 1 i razine 2 fer vrijednosti u kunama:

	Prijelazi iz Razine 1 u Razinu 2		Prijelazi iz Razine 2 u Razinu 1	
	2021	2022	2021	2022
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dionice domaćih dioničkih društava	6.076.398	11.564.131	3.569.697	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice Republike Hrvatske	60.249.235	1.098.829	-	22.123.506
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	-	1.895.082	-	-
Obveznice Rumunjske	3.074.421	-	-	-

Pregled Razine 3

Sljedeća tablica prikazuje pregled promjena fer vrijednosti financijskih instrumenata unutar razine 3 tijekom izvještajnog razdoblja.

	2021.		2022.	
	Investicijski fondovi	Ukupno	Investicijski fondovi	Ukupno
Na početku izvještajnog razdoblja	176.893	176.893	1.811.978	1.811.978
Dobici/gubici kroz RDG	275.995	275.995	2.520.314	2.520.314
Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Kupnja	1.370.310	1.370.310	6.024.647	6.024.647
Prodaja	-11.220	-11.220	- 2.204.500	- 2.204.500
Na kraju izvještajnog razdoblja	1.811.978	1.811.978	8.152.439	8.152.439

U Razini 3 nalazi se ulaganje u fond rizičnog kapitala, te ulaganja u četiri posebna fonda rizičnog kapitala po modelu fondova za gospodarsku suradnju na početku izvještajnog razdoblja. Društvo takve fondove vrednuje po cijeni i/ili iznosu koji objavljuje društvo za upravljanje takvim fondom, što je ujedno i ključna pretpostavka vrednovanja budući da ulaganja takvih fondova u pravilu nisu uvrštena na tržište te podaci o njima nisu javno dostupni. Tijekom razdoblja vršene su kupnje i prodaje udjela u fondovima, te u inozemne alternativne investicijske fondove, no nije bilo transfera financijskih instrumenata iz ove razine niti prijelaza u nju. Kada bi se NAV tih fondova povećao/smanjio za 10% ostala sveobuhvatna dobit bila bi viša/niša za 815.244 kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022. godine

25. Upravljanje neto imovinom pripisanom članovima Fonda

Neto imovina pripisana članovima Fonda ovisi o iznosima novčanih primitaka od članova Fonda (osobne uplate, uplate poslodavca i uplate državnih poticajnih sredstava) umanjenim za odljeve članova iz Fonda, o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tekuće godine i zadržanoj dobiti iz prethodnih godina, te o iznosu revalorizacijske rezerve po financijskoj imovini koja se prikazuje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Budući da ne postoje propisani kapitalni zahtjevi, osnovni ciljevi upravljanja neto imovinom pripisanom članovima Fonda su:

- osiguranje dostatne likvidnosti kako bi u svakom trenutku bilo dostatnih sredstava za isplate članovima Fonda,
- investiranje novčanih primitaka od članova u plasmane u skladu sa zadanom strukturom diverzifikacije portfelja, te rizičnim profilom koji zadovoljava zahtjeve razboritosti i opreza pri ulaganju a istodobno donosi odgovarajući prinos,
- očuvanje dostatne veličine Fonda kako bi operacije Fonda bile troškovno efikasne.

Ciljevi, politike i procesi upravljanja neto imovinom tijekom 2021. godine nisu se značajno mijenjali u usporedbi s 2021. godinom.

26. Događaji nakon datuma bilance

Od 01. siječnja 2023. kao službena valuta u Republici Hrvatskoj je uveden euro. Svi operativni poslovi vezani za zamjenu kune eurom su obavljani pravovremeno bez ikakvog negativnog utjecaja na imovinu fonda. S obzirom na izostanak valutnog rizika u budućnosti i smanjenje percipirane rizičnosti domaćeg tržišta barem za strane investitore vjerujemo da će uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj imati pozitivan utjecaj na imovinu fonda.